

Slováci minulý rok prehrali vyše 1,5 miliardy eur. Úrad pre reguláciu hazardných hier sa spája s košickou univerzitou a spúšťa prevenciu	2
Online, nasekosice.sk, 5. 8. 2026, 11:46	
A kassai botanikus kertben is küzdenek a hőséggel	4
Online, hirek.sk, 5. 8. 2026, 12:40	
Prvý ročník ako skúška ohňom. Na niektorých univerzitách sitom prepadne až 40 percent študentov (prehľad HN) . . .	5
Online, hnonline.sk, 6. 8. 2026, 0:00	
Technológie rozširujú možnosti výučby anatómie	6
Tlač, Zdravotnícke noviny, 6. 8. 2026	
Erik Sikora - Krídla motívov	8
Online, kamdomesta.sk, 6. 8. 2026, 0:07	

Slováci minulý rok prehrali vyše 1,5 miliardy eur. Úrad pre reguláciu hazardných hier sa spája s košickou univerzitou a spúšťa prevenciu

5. 8. 2026, 11:46, Zdroj: nasekosice.sk Sentiment: Ambivalentný, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Renáta Panocová, UPJŠ, Filozofická fakulta UPJŠ
Dosah: 605 GRP: 0,01 OTS: 0,00 AVE: 120 EUR

Slováci minulý rok prehrali vyše 1,5 miliardy eur. Úrad pre reguláciu hazardných hier sa spája s košickou univerzitou a spúšťa prevenciu

Lukáš Mano Redaktor

Včera 11:00

Rýchly súhrn článku

Úrad pre reguláciu hazardných hier nadviazal spoluprácu s **Filozofickou fakultou UPJŠ** v Košiciach s cieľom posilniť prevenciu a vzdelávanie o rizikách hazardu. Program má priniesť odborné prednášky a workshopy pre študentov a podporiť kritické myslenie a zodpovedné postoje. Článok zároveň upozorňuje, že Slováci vlani v hazarde prehrali približne 1,5 miliardy eur, čo je medziročný nárast o viac než 7 %.

Úrad pre reguláciu hazardných hier spolupracuje s **Filozofickou fakultou UPJŠ** v Košiciach na prevencii a vzdelávaní v oblasti hazardu.

Vzdelávanie má cieľ aj na učiteľov, školských psychológov a sociálnych pracovníkov ako kľúčových aktérov prevencie.

Študenti majú získať aktuálne informácie cez prednášky a workshopy o regulácii hazardu, prevencii závislostí a zodpovednom hraní.

Slováci vlani v hazarde prehrali približne 1,5 miliardy eur, medziročne o viac než 7 % viac.

Finančný analytik upozorňuje, že tieto prostriedky by pri investovaní mohli priniesť dodatočné výnosy namiesto straty.

Ak majú mať mladí ľudia objektívne a neskreslené informácie o fungovaní hazardných hier, je treba systematicky vzdelávať tých, ktorí ich hodnotovo formujú. Učiteľia, školskí psychológovia či sociálni pracovníci sú v tejto snahe kľúčoví.

„Práve oni majú v edukačnom procese priestor otvárať dôležité diskusie, riešiť hodnotové dilemy a rozvíjať kritické myslenie mladej generácie,“ uviedla generálna riaditeľka Úradu pre reguláciu hazardných hier Libuša Baranová.

Študenti vďaka spolupráci medzi inštitúciami získajú prístup k aktuálnym informáciám prostredníctvom odborných prednášok a workshopov zameraných na reguláciu hazardu, prevenciu závislostí, princípy zodpovedného hrania a nové formy hier v digitálnom prostredí.

„Na **Filozofickej fakulte UPJŠ** v Košiciach považujeme prepájanie akademického vzdelávania s aktuálnymi spoločenskými výzvami za mimoriadne dôležité. Toto partnerstvo umožní našim študentom získať poznatky z odbornej praxe a zároveň prispieť k rozvoju prevencie, kritického myslenia a zodpovedných postojov v oblasti, ktorá sa významne dotýka celej spoločnosti,“ hovorí dekan **Filozofickej fakulty UPJŠ** v Košiciach **Renáta Panocová**.

1,5 miliardy eur je fuč

Podľa odborníkov ide skutočne o celospoločenský problém. Najmä keď sa pozrieme na aktuálnu finančnú situáciu, v ktorej takmer tretina Slovákov nemá žiadne voľné úspory. Nelichotivá štatistika sa však neodráža na našej chuti míňať prostriedky na stávkovanie. Vlani sme v hazarde „utopili“ jeden a pol miliardy eur. Oproti roku 2024 ide o viac ako 7-percentný nárast.

Slováci pritom v európskom porovnaní patria k národom, ktoré celkovo sporia veľmi málo a majú len nízky finančný majetok.

„Je však zaujímavé, že Slováci dokážu v ostatných rokoch zvyšovať svoje úspory súčasne s čoraz väčším míňaním peňazí na hazard. Vlani narástol stav vkladov v bankách medziročne o 3 miliardy eur. Pritom rok predtým to bolo 2,7 miliardy a v roku 2023 len 1,3 miliardy. To znamená, že slovenské domácnosti si dokázali odložiť viac peňazí napriek tomu, že viac minuli na hazard. To však nie je dobrá správa, ale ukážka toho, o čo zbytočne prichádzame,“ upozorňuje finančný analytik Marián Búlik.

Ak by 1,5 miliardy eur ľudia vložili do investovania, nielen by o tieto peniaze neprišli, ale len za jeden rok by získali desiatky miliónov eur navyše.

„Ak by čo i len časť peňazí prehratých na stávkovaní Slováci pravidelne investovali, dokázali by sa v životnej úrovni postupne priblížiť najlepším štátom Európskej únie,“ myslí si Búlik.

Nonstop dostupnosť

Zlou správou je, že stávkovanie alebo online hry sú každým dňom dostupnejšie a je veľmi jednoduché podľahnúť ich lákaniu. Online kasíno či stávkovú aplikáciu si totiž môže každý jednoducho inštalovať do telefónu a všetko je neustále poruke.

„K tomu sa pridáva intenzívna reklama, bonusy a prepájanie stávkovania so športom či zábavou. Najhoršie je prepojenie reklamy s veľkými športovými podujatiami, ktoré mnohých ľudí doslova naženie k tomu, aby si stavili na športové výsledky,“ upozorňuje Búlik.

Zodpovedné hranie

Úrad pre reguláciu hazardných hier však považuje ochranu hráčov a prevenciu vzniku závislosti za jednu zo svojich hlavných priorít.

„Priebežne vyhodnocujeme účinnosť existujúcich opatrení a sledujeme vývoj v oblasti zodpovedného hrania, aby bolo možné na nové výzvy reagovať primeranými legislatívnymi alebo regulačnými opatreniami. Úrad sa zároveň podieľa na fungovaní Linky pomoci pre problémy s hraním, ktorú prevádzkuje Odborný liečebný ústav psychiatrický, Predná Hora. Linka poskytuje odbornú pomoc nielen ľuďom, ktorí majú problémy s hraním hazardných hier, ale aj ich rodinným príslušníkom a blízkym, ktorí hľadajú podporu pri riešení dôsledkov závislosti,“ hovorí Baranová.

Kľúčovým nástrojom v oblasti zodpovedného hrania je tiež register vylúčených osôb.

„Ak sa doň človek zaregistruje, nebude môcť hrať hazardné hry na Slovensku. V online priestore si nebude môcť vytvoriť hráčske konto ani pokračovať v hraní na účte, ktorý už mal založený,“ vysvetľuje psychológ Adam Kurila.

K júnu 2026 bolo v registri vylúčených osôb evidovaných celkovo 124 253 osôb, pričom viac ako 20 % z nich tvorili osoby, ktoré sa rozhodli pre dobrovoľné samovylúčenie. Zákon doň zároveň umožňuje automatický zápis vybraných skupín, napríklad poberateľov dávok v hmotnej núdzi či ľudí s diagnostikovaným patologickým hráčstvom.

Tlak doby

Čoraz populárnejší trend stávkovania môže nepriamo podporovať aj zvyšovanie cien tovarov a služieb. Keď ľudia cítia, že z bežného príjmu nedokážu získať dosť prostriedkov na nové bývanie alebo vysnívanú životnú úroveň, rastie snaha dostať sa rýchlo k peniazom.

„Zbytočné míňanie financií na hazard jednoznačne ohrozuje stabilitu a budúcnosť slovenských domácností. Z rodinného rozpočtu totiž miznú peniaze, ktoré mali ísť v ideálnom prípade na pravidelné investovanie, na tvorbu rezervy či prípadne na väčší plánovaný výdavok, ako sú napríklad peniaze na kvalitné štúdium detí v zahraničí,“ uvádza Búlik.

Mnoho ľudí si v snahe dostať sa k peniazom zruší napríklad životné či majetkové poistenie. Odborníci tiež upozorňujú, že s online stávkovaním typicky prichádza zhoršenie úverového skóre, rast nesplácaných úverov a aj vyšší počet osobných bankrotov.

„Ľudia sa často dostávajú do problémov s hazardom v období, keď už čelia finančným ťažkostiam z iných dôvodov. Majú problém splácať dlhy či pôžičky a práve vtedy svoje hranie ešte zintenzívnia, ak s hazardom mali skúsenosti už v minulosti. Ak prehrávajú väčšiu sumu peňazí, nastáva fenomén takzvaného doháňania prehier. Ide o začarovaný kruh – človek sa snaží vyhrať peniaze späť, no zvyčajne prehráva ešte viac. Často sa pritom objavujú pocity zlyhania a hanby, pretože prehrané peniaze boli určené na rodinu, dovolenku alebo iné dôležité výdavky,“ dodáva Kurila.

Prehra každý mesiac

Celkovú škodu nepredstavuje len samotná prehratá suma, ale zlý návyk a aj ušlý výnos.

„Kto prehrá každý mesiac 100 eur počas dvadsiatich rokov, príde o 24-tisíc eur. Tieto peniaze by pri pravidelnom investovaní so sedempercentným priemerným výnosom mohli vytvoriť majetok 52-tisíc eur,“ uzatvára Búlik.

Spolupráca medzi regulátorom a **UPJŠ** preto nastavuje nový štandard v oblasti prevencie a osvetý súvisiacej s hazardnými hrami. Úrad pre reguláciu hazardných hier týmto krokom zdôrazňuje, že investície do vzdelávania budúcich pedagógov a odborných pracovníkov predstavujú jednu z najúčinnějších ciest k vytváraniu bezpečnejšieho a zodpovednejšieho spoločenského prostredia.

Slováci za rok 2025 uzatvorili stávky vo výške 26,77 miliardy eur, pričom na výhrach im bolo vyplatených 25,22 miliardy eur.

Celkovo na hazardných hrách minuli 1,55 miliardy eur, čo v porovnaní s rokom 2024 predstavuje nárast o 7,2 %.

Odvod do štátneho rozpočtu z hazardných hier za rok 2025 bol na úrovni 369,9 milióna eur, čo medziročne predstavuje nárast o 22,67 milióna eur.

Dominantné postavenie a medziročný rast opätovne zaznamenali internetové kasína. Ich podiel na celkovom výťažku z hazardných hier za rok 2025 bol 36,6 %.

Pre porovnanie v roku 2024 to bolo 32,8 % a v roku 2021 (počas pandémie) iba 21,6 %.

text: Lukáš Mano

ilustračné foto: pexels.com

Článok nahovoril/a: Diana

A kassai botanikus kertben is küzdenek a hőséggel

5. 8. 2026, 12:40, Zdroj: [hitek.sk](#), Sentiment: Pozitívny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Robert Gregorek

Dosah: 110 GRP: 0,00 OTS: 0,00 AVE: 49 EUR

A kassai botanikus kertben is küzdenek a hőséggel

A rendkívül magas hőmérséklet és az erős napsugárzás a kassai Pavol Jozef Šafárik Egyetem botanikus kertjének növényeit is sújtja. Kulcsfontosságú a megfelelő mennyiségű és minőségű öntözővíz biztosítása, amit egyebek mellett az esővíz visszatartására szolgáló rendszer is segít.

archív felvétel

Fotó: TASR

Robert Gregorek üzemeltetésért felelős igazgatóhelyettes elmondta, folyamatosan dolgoznak az infrastruktúra felújításán, ami lehetővé teszi a legintenzívebben gondozott területek öntözését. Többféle vízforrást használnak, az utóbbi időben pedig nagy segítséget jelentett a kiépített csapadékvíz-visszatartó rendszer. Minden esőzéskor az üvegházak tetőszerkezetéről lefolyó víz egy föld alatti tartályba kerül. A 70 köbméteres vízkészlet segít átvészelni a legszárazabb időszakokat.

Ráadásul biológiai szempontból rendkívül értékes vízről van szó, amely mérsékli a talaj sófelhalmozódásának következményeit a hőségek idején. Ha ezeket a fejlesztéseket nem hajtottuk volna végre időben, gazdasági szempontból is jelentős terhet jelentene a kereskedelmi forrásból beszerzett öntözővíz használata

– tette hozzá Gregorek.

Arra is emlékeztetett, hogy egy sokszínű növényállomány fenntartása során minden növényt vagy növénycsoportot fájának, az évszaknak és egyedi igényeinek megfelelő mennyiségű vízzel kell öntözni. „Szerencsére az időben meghozott intézkedéseknek köszönhetően egyelőre nem kell a gyűjteményünk veszteségeiről beszélnünk, növényeink a rendkívüli hőség ellenére is viszonylag jó állapotban vannak. Ez azonban jelentősen megnövelte munkatársaink terhelését, hiszen nem minden feladatot lehet automata öntözőrendszerrel megoldani” – magyarázta.

A jelenlegi időjárás leginkább a hangaféléket, például az azáleákat vagy a rododendronokat viseli meg, de az áfonya is nehezen viseli a hőséget. A szakember rámutatott a magas hőmérsékletre, a változó páratartalomra és az erős párolgásra, de azt is kiemelte, hogy az alacsony légnedvesség is komoly megterhelést jelent a növények számára. A csapadékhiány és a száraz klíma miatt a növényzetet számos kártevő is fokozottabban veszélyezteti.

A túl magas hőmérséklet még a melegkedvelő növényeknek sem kedvez, ezért intenzív öntözés mellett sem feltétlenül fejlődnek optimálisan. „Az öntözővíz jelentős részét valójában hűtésre használjuk fel. Az intenzív párolgás legalább részben mérsékli a hőséget” – tette hozzá Gregorek.

Mint mondta, a szokatlan éghajlati viszonyok egyik legsúlyosabb következménye a fás szárú növények állapotának romlása. Azokon a területeken, ahol nem lehet bőséges öntözést biztosítani, a fák rendkívüli terhelésnek vannak kitéve.

A szélsőséges hőmérséklet, valamint a talaj- és levegőnedvesség hiánya miatt sokkal könnyebben támadják meg őket a kártevők és különféle kórokozók, emellett élettani problémák is jelentkeznek.

Véleménye szerint a klímaváltozás elleni küzdelem sikere nagyban attól függ, sikerül-e megakadályozni a táj további kiszáradását.

A vízkészletek védelmét és megőrzését létfontosságúnak nevezte. „A botanikus kertben az a tapasztalatunk, hogy az öntözővíz-felhasználás az utóbbi időben jelentősen megnőtt. A bőséges öntözés alapvető feltétele annak, hogy az egész ökoszisztéma jó állapotban maradjon” – húzta alá Gregorek.

Forrás

ma7 | TASR

Állítsd be a hírek.sk-t megbízható forrásként a Google-ben — és olvasd továbbra is olyan híreket, amelyek mögött valódi szerkesztőség áll.

Prvý ročník ako skúška ohňom. Na niektorých univerzitách sitom prepadne až 40 percent študentov (prehľad HN)

📅 6. 8. 2026, 0:00, Zdroj: hnonline.sk , Vydavateľ: MAFRA Slovakia, a.s., Autor: Oliver Kohár, Sentiment: Neutrálny, Téma: Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Kľúčové slová: Laura Hoľanová, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika

Dosah: 139 560 GRP: 3,10 OTS: 0,03 AVE: 2160 EUR

Prvý ročník ako skúška ohňom. Na niektorých univerzitách sitom prepadne až 40 percent študentov (prehľad HN)

HN prinášajú prehľad po jednotlivých univerzitách na Slovensku.

Na niektorých fakultách neprejde prvým ročníkom viac než tretina študentov.

Najväčší odliv prvákov hlásia technické aj právnické odbory.

Za odchodom často nie je neúspech, ale zlá voľba štúdia.

Univerzity hľadajú spôsob, ako znížiť straty študentov.

Sú to už dva roky, čo Ema Váľkyová zo Šintavy v okrese Galanta nastupovala na Právnickú fakultu Univerzity Komenského v Bratislave. Právo bolo pre ňu vždy len druhou voľbou, a keďže nemusela robiť prijímacie skúšky, rozhodla sa to skúsiť.

Či bude pokračovať, jej bolo jasné už v úvode. „Na skúšku som ani neprišla, bola som už definitívne rozhodnutá, že s právom končím,“ spomína.

Podobnú skúsenosť mali v danom akademickom roku aj ďalší študenti tejto fakulty. Podľa hovorkyne Evy Kopeckej štúdium opustilo 28 percent prvákov.

Práve úvodný ročník predstavuje pre mnohých mladých ľudí moment, keď zistia, že si vybrali nesprávny odbor alebo nezvládajú jeho náročnosť. Každoročne preto slovenské vysoké školy opustia tisíce z nich. Nie všade však v rovnakej miere.

Kde odchádza najviac študentov

V článku sa ešte dočítate:

Kde odchádza po roku najviac študentov.

Prečo technické odbory strácajú najviac ľudí.

Aké dôvody vedú študentov k odchodu.

Ako školy bojujú proti predčasným odchodom.

Dostupné pre predplatiteľov

V prípade Váľkyovej za odchodom nestála náročnosť štúdia. „Ja som už od začiatku vedela, že právo nie je to, čo chcem naozaj študovať, nebavilo ma to,“ vysvetľuje. Po odchode začala pracovať a zároveň si podala prihlášku na informačné štúdiá. Dnes hovorí, že to bolo správne rozhodnutie.

Ide o bežný jav. „Celkový úbytok študujúcich na konci prvého ročníka sa dlhodobo pohybuje na úrovni približne 18 až 22 percent. Číslo sa líši v závislosti od konkrétnej fakulty,“ hovorí Kopecká.

Univerzity sa boja s umelou inteligenciou. Záverečné práce čakajú zásadné zmeny

Vyššia miera odchodov je najmä na Evanjelickej bohosloveckej, Farmaceutickej, Matematickej, Právnickej, Filozofickej fakulte a Fakulte manažmentu.

Dôvody sú rôzne. Časť z nich sa zapíše na odbor, ktorý nebol ich prvou voľbou, a po roku sa opäť pokúsi dostať inde. „Hlásia sa tak najmä preto, aby nevypadli zo študijného tempa,“ vysvetľuje.

Významnú úlohu podľa nej zohráva aj prechod zo strednej školy na vysokú. Mnohí uchádzači podľa nej nie sú dostatočne pripravení na väčšiu mieru samostatnosti a odlišný systém výučby.

Ešte vyšší odliv eviduje Slovenská technická univerzita v Bratislave . V akademickom roku 2024/2025 z nej po prvom ročníku odišlo alebo neprešlo v priemere 40,3 percenta študentov. Napríklad na Strojníckej fakulte ide až o 66,8 percenta.

Podľa hovorcu Juraja Rybanského nemožno hovoriť o tom, že by bol problém sústredený len do konkrétnych programov.

„V prvom ročníku sa bez ohľadu na budúcu špecializáciu vyučujú najmä predmety matematika, fyzika, informatika a chémia. Práve ich nezvládnutie je hlavnou príčinou úbytku,“ vysvetľuje pre HN.

Pri zahraničných študentoch sa podľa neho pridáva ešte ďalší problém. Hoci musia preukázať znalosť slovenského jazyka certifikátom alebo prijímacím pohovorom, pri technických predmetoch to často nestačí. „Znalosť jazyka na úrovni konverzácie nepostačuje pri štúdiu technických predmetov,“ dodáva Rybanský.

Už nie IT. Na plat 4 000 eur sa môžu tešiť absolventi iného odboru

Vysoký odliv prvkov eviduje aj Univerzita Mateja Bela v Banskej Bystrici. V akademickom roku 2024/2025 či už pre neprospech, alebo z vlastného rozhodnutia opustilo štúdium takmer 30 percent z nich. „Najvyšší počet evidujeme na Právnickej fakulte, Ekonomickej fakulte a Fakulte prírodných vied,“ približuje ich hovorkyňa Dana Straková.

Odlisnú situáciu opisuje **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Podľa hovorkyne **Laury Holánovej** škola nezaznamenáva výrazný počet študentov, ktorí by skončili už po prvom ročníku. Pripisuje to aj tomu, že už prijímacie konanie je nastavené tak, aby nastúpili najmä uchádzači pripravení zvládnuť jeho nároky.

Aj tu sa však nájdu fakulty s výrazne vyšším odlivom. „Najvyššia miera odchodov je v priemere za posledné roky 30 percent, a to na Prírodovedeckej fakulte a Ústave telesnej výchovy a športu,“ uvádza.

Podpora namiesto ďalšieho sita

„Vysoké školy motivujeme k znižovaniu miery odchodov prostredníctvom výkonnostných zmlúv,“ odkazuje k problematike ministerstvo školstva. Ide o plnenie rôznych faktorov vrátane kvality vzdelávania, úspešnosti študentov na trhu práce, internacionalizácie či riadneho ukončenia štúdia. Dodatočné financovanie sa viaže práve na plnenie týchto cieľov.

Na prevenciu proti odchodom sa zamerala napríklad Žilinská univerzita. „Miera predčasných odchodov v prvom ročníku postupne klesá,“ uvádza prorektor pre vzdelávanie Vladimír Konečný.

Kaliňákov projekt mieri medzi vysokoškolákov. Za výcvik v zákopoch dostanú kredity ako za bežný predmet

Čerstvým prvákom ponúkajú prípravné kurzy, na technických odboroch najmä z matematiky. Ide taktiež o sprievodcov, študijných poradcov, informačné materiály či „Buddy systém“, v rámci ktorého je im pridelený starší študent, na ktorého sa môžu obrátiť.

Môžu využiť aj kariérne poradenstvo, koučing či workshopy zamerané na efektívne učenie, zvládanie stresu a zvyšovanie odolnosti. „Nejde pritom len o zvládanie povinností na akademickej pôde, ale aj o osobné či rodinné problémy, ktoré taktiež patria k dôvodom predčasných odchodov,“ vysvetľuje Konečný.

Autor: Oliver Kohár

Technológie rozširujú možnosti výučby anatómie

6. 8. 2026, Zdroj: **Zdravotnícke noviny**, Strany: 1, 4, Vydavateľ: **MAFRA Slovakia, a.s.**, Autor: **Peter Ložonský**, Sentiment: **Pozitívny**, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach, Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**
Dosah: 14 000 GRP: 0,31 OTS: 0,00 AVE: 2499 EUR

Technológie rozširujú možnosti výučby anatómie

V seriáli Zdravotníckych novín predstavujeme odborné spoločnosti. Svoj pohľad nám prezentovala

aj prof. MUDr. Ingrid Hodorová, PhD., prezidentka Slovenskej anatomickej spoločnosti Slovenskej lekárskej spoločnosti.

Aké sú hlavné tohtoročné aktivity vašej odbornej spoločnosti a koľko má členov?

Hlavnou odbornou organizáciou zastrešujúcou

morfológické disciplíny na Slovensku je Slovenská anatomická spoločnosť (SAS), ktorá združuje približne 70 aktívnych členov. Tvoria ju lekári, anatómovia, histológovia, veterinárni morfológovia, vedeckí pracovníci a doktorandi pôsobiaci na lekárskech a veterinárnych fakultách, ako aj vo vedecko-výskumných inštitúciách.

Poslaním spoločnosti je podporovať rozvoj morfológických vied, odbornú spoluprácu a prenos poznatkov základného výskumu do klinickej praxe. Neoddeliteľnou súčasťou našej činnosti je organizácia a aktívna účasť na medzinárodných i domácich odborných podujatiach, ako sú konferencia Morphology, International Symposium of Clinical and Applied Anatomy (ISCAA), International

Symposium of Morphological Sciences (ISMS), ako aj tradičné Košické morfológické dni a Ladzianskeho deň.

Na týchto fórach naši členovia prezentujú výsledky výskumu z oblasti klinickej a chirurgickej anatómie, ultrasonografickej anatómie, neuroanatómie, molekulovej morfológie a regeneratívnej medicíny. Dôležitou súčasťou činnosti spoločnosti je vydávanie „Bulletinu Slovenskej anatomickej spoločnosti“, prostredníctvom ktorého predstavujeme činnosť jednotlivých anatomických pracovísk, informujeme o odborných podujatiach, vedeckých projektoch, úspechoch našich členov a aktuálnom dianí v spoločnosti. Bulletin zároveň podporuje komunikáciu, výmenu skúseností a spoluprácu medzi pracoviskami.

Podporujeme mladých vedcov a vysokoškolských pedagógov, rozvíjame medzinárodnú spoluprácu a venujeme sa popularizácii morfológických vied. Naším cieľom je, aby anatómia zostala modernou, neustále sa rozvíjajúcou disciplínou, ktorá tvorí pevný základ medicínskeho vzdelávania aj biomedicínskeho výskumu.

Ktoré oblasti anatomického výskumu sa dnes rozvíjajú najrýchlejšie?

Súčasná anatómia už dávno nie je iba opisnou vedou o stavbe ľudského tela. Predstavuje progresívne sa rozvíjajúcu medicínsku disciplínu, ktorá úzko spolupracuje s klinickou praxou a využíva najmodernejšie zobrazovacie, digitálne a molekulárne metódy. Vďaka nim dokáže nielen presnejšie zobrazovať štruktúru ľudského tela, ale aj lepšie vysvetľovať vzťahy medzi jeho stavbou, funkciou a patologickými zmenami.

K najvýznamnejším smerom súčasného anatomického výskumu patrí klinická a chirurgická anatómia, ktorá sa zameriava na detailné poznanie topografických vzťahov anatomických štruktúr a ich variácií. Tieto poznatky majú zásadný význam pre bezpečnú diagnostiku, plánovanie chirurgických výkonov, rozvoj miniinvazívnych a roboticky asistovaných operačných techník a znižovanie rizika komplikácií.

Medzi najrýchlejšie sa rozvíjajúce oblasti patrí aj ultrasonografická anatómia. Umožňuje zobrazovať anatomické štruktúry v reálnom čase a nachádza široké uplatnenie v diagnostike, intervenčných výkonoch, regionálnej anestézii, urgentnej i muskuloskeletálnej medicíne. Zároveň obohacuje výučbu tým, že spája klasické anatomické poznatky s ich klinickým využitím.

Výrazný pokrok zaznamenáva aj neuroanatómia, ktorá pomocou moderných zobrazovacích technológií mapuje štruktúru a funkčné spojenia mozgu a prispieva k lepšiemu pochopeniu neurologických a neurodegeneratívnych ochorení. Rovnako dôležitou oblasťou je molekulová morfológia a imunohistochemia, ktoré umožňujú skúmať tkanivá na bunkovej a subcelulárnej úrovni. Výskum sa zameriava na objasnenie molekulových mechanizmov vzniku a rozvoja ochorení, identifikáciu nových biomarkerov a hľadanie možností regenerácie poškodených tkanív vrátane využitia kmeňových buniek.

Tieto trendy potvrdzujú, že anatómia dnes predstavuje modernú biomedicínsku disciplínu, ktorá spája poznatky o štruktúre ľudského tela s molekulovými mechanizmami ochorení a prispieva k rozvoju diagnostiky, chirurgických postupov a regeneratívnej medicíny.

Aké nové technológie (3D modely, virtuálna realita, AI) podľa vás najviac ovplyvnia výučbu anatómie?

Moderné technológie významne rozširujú možnosti výučby anatómie. Študentom pomáhajú lepšie pochopiť priestorové vzťahy jednotlivých anatomických štruktúr a zároveň uľahčujú prepojenie základných poznatkov s klinickou praxou. Kľúčové postavenie majú 3D modely a 3D tlač, ktoré umožňujú vytvárať detailné anatomické modely vrátane individuálnych replík podľa CT alebo MRI vyšetrení konkrétneho pacienta. Tieto technológie zlepšujú priestorovú predstavivosť študentov a nachádzajú uplatnenie aj pri plánovaní zložitých chirurgických výkonov.

Veľký potenciál predstavuje virtuálna a rozšírená realita (VR/AR). Umožňujú interaktívne skúmať ľudské telo, postupne zobrazovať jednotlivé anatomické vrstvy, sledovať priebeh ciev, nervov a ďalších štruktúr či simulovať klinické situácie, ktoré klasická výučba dokáže sprostredkovať len v obmedzenej miere.

Ďalším pomocníkom vo vzdelávaní aj výskume sa stáva umelá inteligencia. Dokáže pripravovať personalizované študijné materiály, vytvárať testy prispôbené úrovni vedomostí študenta, pomáhať pri identifikácii anatomických štruktúr na CT, MRI či ultrazvukových snímkach a vytvárať trojrozmerné rekonštrukcie. Najväčší prínos umelej inteligencie vidím v možnosti prispôbiť výučbu individuálnym potrebám študenta, podporiť efektívnejšie osvojovanie anatomických poznatkov a zároveň ich lepšie prepojiť s interpretáciou klinických zobrazovacích metód.

Napriek rýchlemu technologickému rozvoju zostáva praktická výučba na darovaných ľudských telách základom kvalitného anatomického vzdelávania. Žiadna digitálna technológia zatiaľ nedokáže úplne nahradiť skúsenosť získanú pri práci so skutočným telom, ktorá umožňuje pochopiť prirodzenú variabilitu anatomických štruktúr, ich vzájomné vzťahy a zároveň si osvojiť manuálne zručnosti nevyhnutné pre budúcu klinickú prax.

Je na Slovensku dostatok darcov tiel pre potreby výučby a výskumu?

Darovanie tela na vedecké a vzdelávacie účely patrí medzi mimoriadne hodnotné a zároveň citlivé rozhodnutia. Na Slovensku je tento spôsob darovstva stále menej rozšírený než v mnohých krajinách západnej Európy, čo súvisí s kultúrnymi, náboženskými aj osobnými dôvodmi.

Lekárske fakulty majú vytvorené programy darovstva tiel, prostredníctvom ktorých môžu záujemcovia ešte počas života vyjadriť svoju vôľu darovať telo na vzdelávacie a vedecké účely. Vďaka týmto programom sa darí zabezpečovať potreby praktickej výučby, hoci získavanie nových darcov si naďalej vyžaduje systematickú osvetu a informovanie verejnosti.

Na všetkých anatomických pracoviskách pristupujeme k darcom s maximálnou úctou a rešpektom. Ich výnimočný prínos pre vzdelávanie budúcich lekárov a rozvoj medicínskeho výskumu si pravidelne pripomíname pietnymi spomienkovými podujatiami. Bez ich veľkorysého rozhodnutia by kvalitná výučba anatómie nebola možná.

Nedostatok lekárov je rôznorodý aj v závislosti od jednotlivých odborností. Ako je to vo vašom odbore a ako túto situáciu riešite?

Nedostatok odborníkov sa týka aj teoretických a predklinických medicínskych odborov vrátane anatómie, hoci jeho príčiny sú odlišné od situácie v klinickej medicíne. Mnohí absolventi medicíny prirodzene uprednostňujú klinické odbory, ktoré ponúkajú širšie možnosti špecializačného vzdelávania, rýchlejší profesijný rast aj lepšie finančné ohodnotenie. Preto je našou prioritou vytvárať prostredie, ktoré mladých lekárov a vedcov motivuje zostať pri vedeckej a pedagogickej činnosti.

Podporujeme doktorandské štúdium, zapájame mladých kolegov do výskumných projektov, grantových aktivít a medzinárodnej spolupráce. Veľký dôraz kladieme aj na prepojenie anatómie s klinickou praxou. Na výučbe sa pravidelne podieľajú chirurgovia, ortopédi, traumatológovia, rádiológovia, anestéziológovia a ďalší odborníci, ktorí študentom ukazujú praktický význam anatomických poznatkov.

Významnú úlohu zohrávajú aj študenti medicíny, demonštrátori. Pomáhajú pri praktických cvičeniach, získavajú pedagogické skúsenosti a mnohí práve počas tejto práce objavia záujem o vedeckú alebo akademickú kariéru. Som presvedčená, že budúcnosť anatómie spočíva v spojení kvalitného výskumu, modernej výučby a úzkej spolupráce s klinickou praxou. Len tak dokážeme pripraviť budúcich lekárov na požiadavky súčasnej medicíny a zároveň ďalej rozvíjať odbor, ktorý tvorí jeden zo základných pilierov medicínskeho vzdelávania.

Technológie rozširujú možnosti výučby...

Súčasná anatómia už dávno nie je iba opisnou vedou o stavbe ľudského tela

prof. MUDr. Ingrid Hodorová, PhD.

Je prednostkou Ústavu anatómie a prodekanou pre pedagogickú činnosť Lekárskej fakulty **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**. Desaťročia sa aktívne a systematicky podieľa na formovaní výučby anatómie.

foto: archív I.H.

Autor: Peter Lošonský

Erik Sikora - Krídla motívov

 6. 8. 2026, 0:07, Zdroj: kamdomesta.sk , Sentiment: Pozitívny, Téma: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, Kľúčové slová: **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**, **UPJŠ**, **Univerzita Pavla Jozefa Šafárika**, **Botanická záhrada UPJŠ**

Dosah: 1 235 GRP: 0,03 OTS: 0,00 AVE: 173 EUR

Erik Sikora - Krídla motívov

Vernisáž: 16. 7. 2026, 17.00

Kurátorka: Zuzana Janečková

Trvanie výstavy: 17. 7. 2026 – 15. 9. 2026

Botanická záhrada UPJŠ, Mánesova 23, Košice

Výstava s názvom Krídla motívov predstaví divákovi najnovšiu tvorbu multimediálneho umelca Erika Sikoru, ktorý žije a pôsobí v Košiciach. Pôjde o rozsiahlu sériu akvarelov rôznych rozmerov, vytvorených špeciálne pre túto výstavu v Botanicknej záhrade v spolupráci s Východoslovenskou galériou. Najviac akvarelov bude „vyrastať a popínať sa“ v skleníku s motýľmi, na čo odkazuje aj samotný názov výstavy. Keďže pôjde – tak ako minulý rok – o výstavu dvojdomú, časť akvarelov sa bude ukrývať aj v Pohyblivej krajine na nádvorí hlavnej budovy Východoslovenskej galérie. Diela budú v obidvoch priestoroch vystavené extrémnejším podmienkam súvisiacim so

zmenami počasia, teplôt a vlhkosti. Väčšina akvarelov bude adjustovaná medzi sklá, môžeme ich teda vnímať aj ako ďalšie skleníky, no niekoľko z nich bude aj v priamej interakcii s prostredím. Erik Sikora je známy predovšetkým videami, hudbou a performanciami, teraz sa však vrhol na maľovanie a strašne ho to baví. Táto výstava bude ozajstnou pastvou pre oči, a keďže Erik nie je len Džumelec, bude to aj veľké dobrodružstvo – cesta do stredu akvarelu.

Východoslovenská galéria v spolupráci s Botanickou záhradou **Univerzity Pavla Jozefa Šafárika v Košiciach**.